

A.7 Grænseoverskridende overvejelse af miljøpåvirkninger

Ved projektet, som kan have grænseoverskridende virkninger, skal kravene i §§ 54 ff. UVPG overholdes. Efterfølgende bliver de grænseoverskridende miljøpåvirkninger bestemt og beskrevet gennem projektet på dansk territorie. Hermed gengives bygge-, anlæg- og driftsbetingede påvirkninger på dansk side, som er begrundet i højspændingsledningen på tysk område. De i UVPG nævnte miljøfaktorer bliver i den forbindelse enkeltvis opført, og belyst for mulige miljøpåvirkninger på dansk side. I den forbindelse beskrives først det beskyttelsesspecifikke virkeområde, før en kortfattet bestandbeskrivelse for dette område følger. For at være sikker på, at alle relevante forhold tages i betragtning i undersøgelsen, er der sket en udveksling af informationer og data med det danske energiforsyningsselskab »Energinet«. Afsluttende kan påvirkningerne på de enkelte miljøfaktorer vurderes.

A.7.1 Miljøfaktor menneske

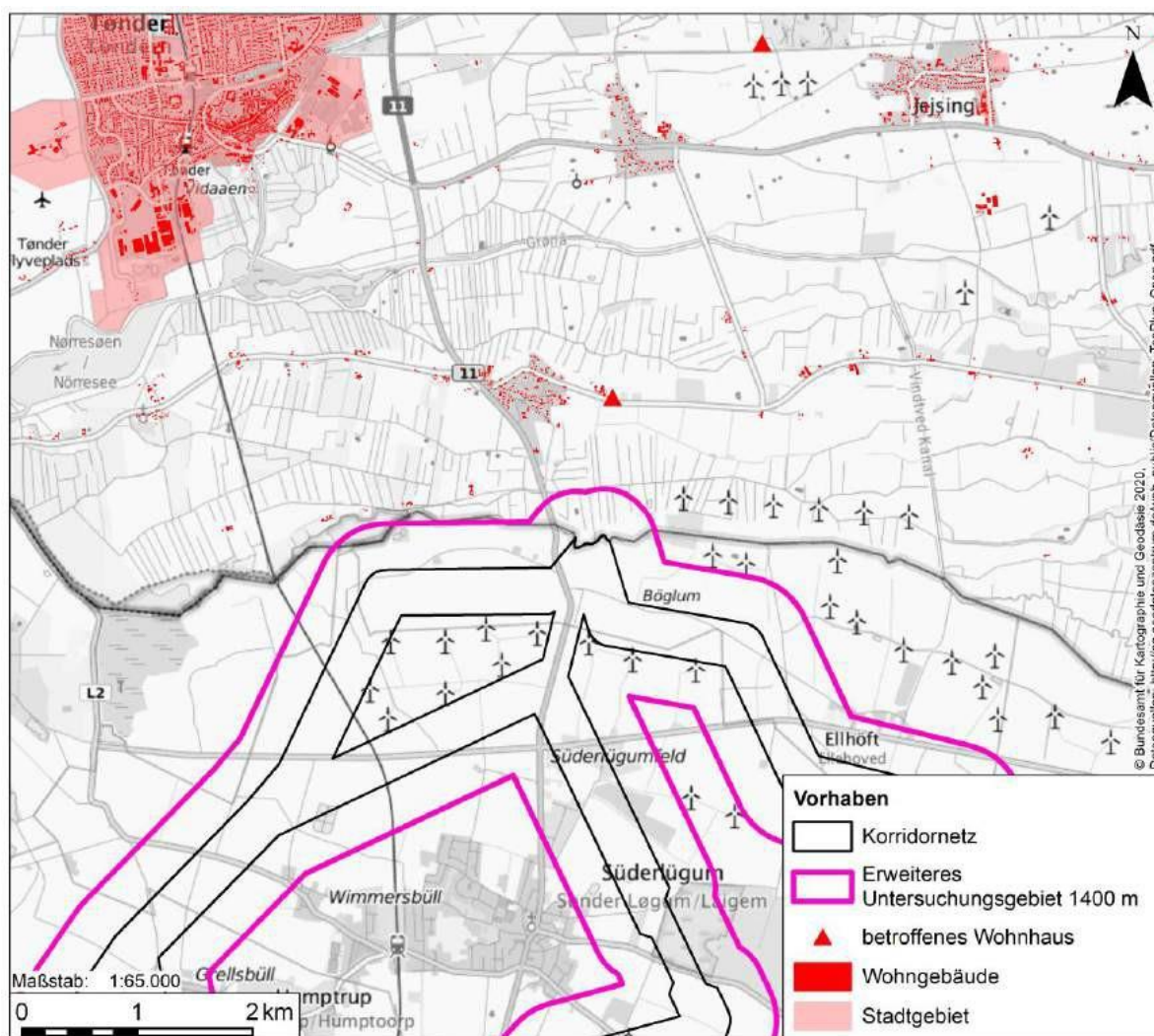
Til bedømmelse af de grænseoverskridende påvirkninger på delmiljøfaktor bolig og boligområde bliver alle huse, der bruges til bolig, i en omkreds af 400 m af grænseovergangspunkter vurderet (jf. kapitel A.4.1.1).

Indenfor vurderingsområdet befinder der sig ingen boligbebyggelse. Det nærmestliggende enkelthus, der anvendes til bolig, befinder sig nær B11 (videreføring af B5 på dansk side) i en afstand på over 700 m fra grænseovergangspunktet. Udsynet fra boligen til grænseovergangspunktet bliver skjult med markkrat. De sydligste boliger på stedet Sæd ligger i en afstand på over 1100 m til grænseovergangspunktet (billede 44)

Man kan dermed med gå ud fra, at der ingen bygge- eller anlægsbetingede påvirkninger er ved det planlagte projekt på delmiljøfaktoren bolig og boligområde på det danske territorie. Der kan også hverken forventes driftsbetingede påvirkninger på grund af afstanden enten via støjmissioner eller via elektromagnetisk stråling.

Til bedømmelse af de grænseoverskridende påvirkninger på delmiljøfaktor rekreation bliver et område i en omkreds på 3 km vurderet. Tilsvarende til miljøfaktoren landskab bliver de i

tysk side i grænseområde aktuelle rekreative områder mod nord i det danske område videreført (jf. kapitel A.7.5). Det drejer sig om område 52 (Wiedingharder Gotteskoog), 57 (marsklandskab nord for Süderlügum) og 58 (nedre gestlandskab nord for Ellhöft). På den tyske såvel som på den danske side befinder der sig allerede belastninger fra vindmølleanlæg såvel som B5/B11. Direkte ved overgangspunktet befinder der sig rekreative områder 57 og 58, som har en mindre betydning og middel **forringelsesintensitet** vedrørende visuelle påvirkninger (jf. tabel 36).

Billede 44: Grænseoverskridende vurdering af miljøfaktor menneske

På grund af den ringe påvirkning såvel som den allerede eksisterende belastning fra den omkringliggende vindmøllepark forventes der samlet set ingen betydelige grænseoverskridende påvirkninger fra projektet på miljøfaktor menneske.

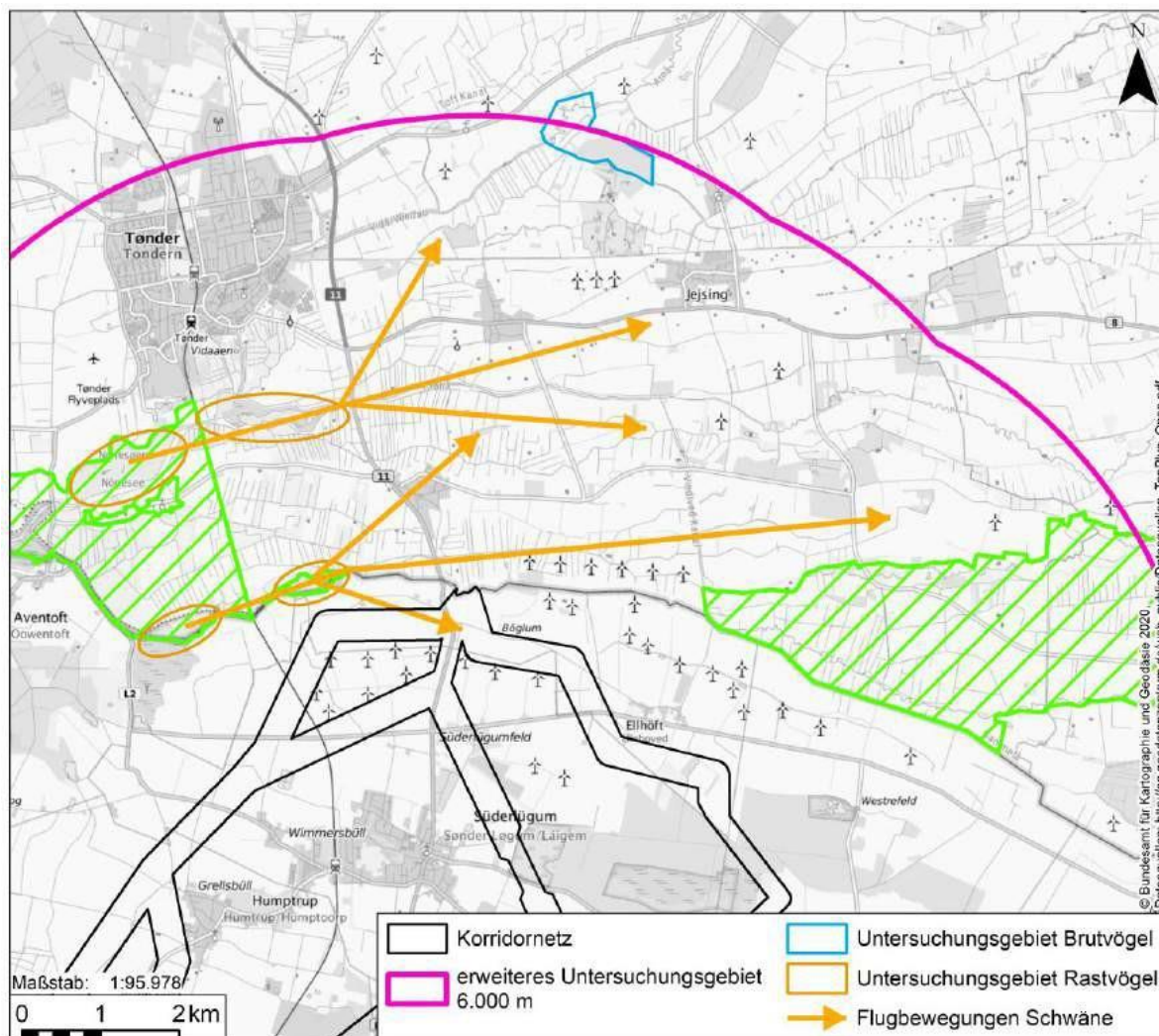
A.7.2 Miljøfaktor dyr

Betydelige påvirkninger fra projektet på dyr på det danske område er kun tænkeligt for arter, der bevæger sig, som overskrider grænsen, og kommer til skade på den tyske side ved masterne eller jord- og luftledningerne. Her kan kun nævnes fuglefauna, da flagermus i forhold til kollision med energiledninger ikke er farligt (jf. kapitel A.5.2). I den forbindelse bliver kortlagte data om yngle- og standfugle i en radius på 400 m og redepladser for store fugle, hvor der er fare for kollision, i en radius af op til 6 km vurderet.

En undersøgelse fra det danske energiforsyningsselskab om trækfugleforekomsten i grænseområdet er kommet til en lignende erkendelse, som observationerne af træk- og standfugle på tysk side. I hele grænseområdet kan der udover ande- og gåsearter gentagne gange registreres hvilende dværg- og sangsvaner, som frem for alt bruge Bremsbøl Sø og Haasberger See vest for B5 som overnatningsvand. Disse dyr udfører hver morgen gennemflyvning til deres græsningssarealer, som i overvejende grad ligger øst for overnatningsvandet. Der finder regelmæssigt øst-vest-rettede udvekslingsflyvninger sted fra dyr i hele grænseområde, som undertiden også kan overskride den tysk-dansk grænse (billede 45). Ved den effektive indsats af jordkabelmarkeringer (evt. komprimeret) kan synligheden af ledningen tydeligvis øges, og således kan kollisionsrisikoen for dyr signifikant reduceres. Derudover kan kollisionen af enkelte individer fra delmiljøfaktoren træk- og standfugle ikke helt udelukkes (jf. kapitel A.5.2).

Mastbyggeriets afskrækkende effekt på lokale ynglefugle kan derimod her ses som ubetydelig. Den sidste mastplacering på tysk side ligger cirka 120 m fra grænsefloden Süderau, så det hermed accepteres at der ikke er nogen betydelige påvirkninger på ynglefugle på dansk side.

Der er ikke kendskab til ynglepladser for store fugle med kollisionsrisiko på dansk side i den relevante omkreds på op til 6 km fra den sidste tyske mast.

Billede 45: Grænseoverskridende vurdering af miljøfaktor dyr

Der kan samlet set udelukkes betydelige grænseoverskridende miljøpåvirkninger på miljøfaktor dyr. På grund af effektiv markering af ledningen kan kollisionsrisikoen for især træk- og standfugle som dværg- og sangsvane reduceres signifikant.

A.7.3 Miljøfaktor planter

Da det ikke er nødvendigt med nogen arealanvendelse på grund af projektbyggeri på tysk side, på dansk territorie, forudses der heller ikke nogen grænseoverskridende indgreb på miljøfaktoren planter. Der befinder sig i området for de grænseoverskridende spændefelter ingen højt opvoksede skove, så der hermed ligeledes ikke opstår nogen indgreb i denne miljøfaktor.

A.7.4 Miljøfaktor biologisk diversitet

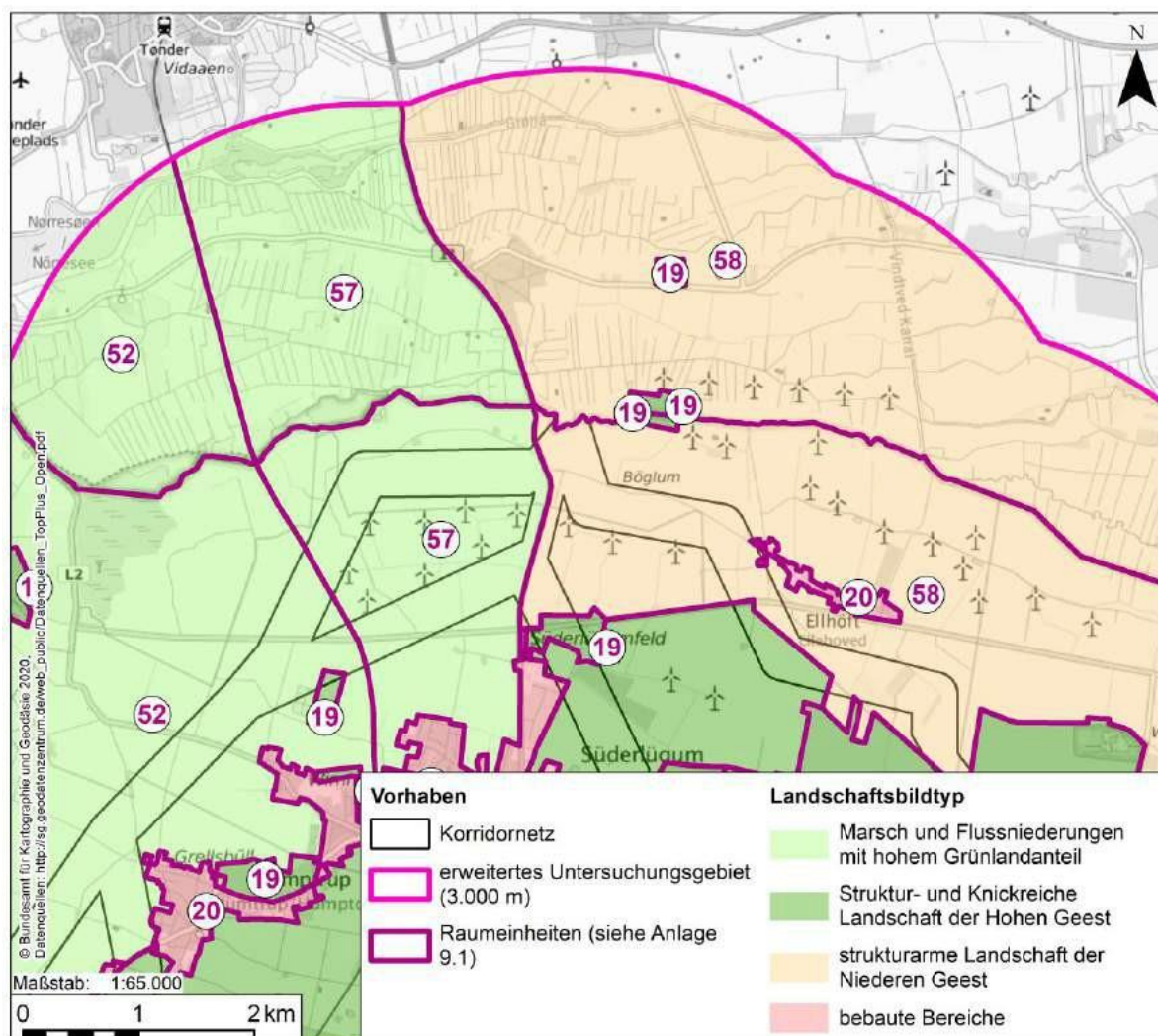
Da miljøfaktoren dyr og planter næsten eller overhovedet ikke påvirkes, opstår der ligeledes ingen grænseoverskridende påvirkninger på biodiversiteten, og dermed på miljøfaktor biologisk diversitet.

A.7.5 Miljøfaktor landskab

Til bedømmelse af de grænseoverskridende påvirkninger på miljøfaktoren landskab bliver en omkreds af grænseovergangspunktet på 3 km potentielle påvirkede landskabstræk af grænset og vurderet.

Landskabet på dansk side ved grænseområdet svarer til landskabstrækkene på tysk side, som videreføres mod nord. Grænsen mellem landskabstrækkene danner derved nord-syd-linjen af toglinjen såvel som B11 (videreføring af b5). Det drejer sig om område 52 (Wiedingharder Gotteskoog), 57 (marsklandskab nord for Süderlügum) og 58 (nedre gestlandskab nord for Ellhöft). På den tyske såvel som på den danske side befinder der sig allerede belastninger fra vindmølle anlæg såvel som B5/B11. Direkte ved overgangspunktet befinder der sig landskabstræk 57 og 58, som har en mindre betydning og middel [forringelsesintensitet](#) vedrørende transformeringen af landskabstrækkene (jf. tabel 48).

Landskabstrækkene på dansk side er i høj grad præget af landbrug. Det er kun meget svagt terrænmæssigt varieret, og dermed potentielt følsomt overfor en forandring via transformering. Under alle omstændigheder befinder der sig i området diverse skove, der slører udsyn, og som også er sammensat af små lunde såvel som knæk og markhække. På grund af disse lunde bliver udsynet fra dansk side til højspændingsledningerne på tysk jord tydeligvis reduceret. Også for landsbyen Sæd findes der næsten ingen visuelle forhold, da den i sydlig retning i høj grad er omgivet af opvoksede og lunde, der slører udsyn. Der forventes ikke nogen betydelig forstyrrelse af de visuelle forhold. Landskabstrækforandringer via en fjernelse af aktuelle landskabselementer kan ligeledes udelukkes, da der hverken på dansk eller på tysk side i grænseområdet forventes større skovindgreb.

Billede 46: Grænseoverskridende vurdering af miljøfaktor landskab

Derudover er observationen af landskabstrækkene i grænseovergangsområdet i høj grad præget af vindmølle anlæg nord og syd for grænsen. På grund af den ringe påvirkning såvel som den allerede eksisterende belastning fra den omkringliggende vindmøllepark forventes der samlet set ingen betydelige grænseoverskridende påvirkninger fra projektet på miljøfaktoren landskab.

A.7.6 Miljøfaktor jordbund og areal

Det er for projektet på tysk side ikke nødvendigt at tage nogen arealer i brug på tværs af grænsen. Således finder der ingen indgreb sted på miljøfaktor jordbund på dansk område.

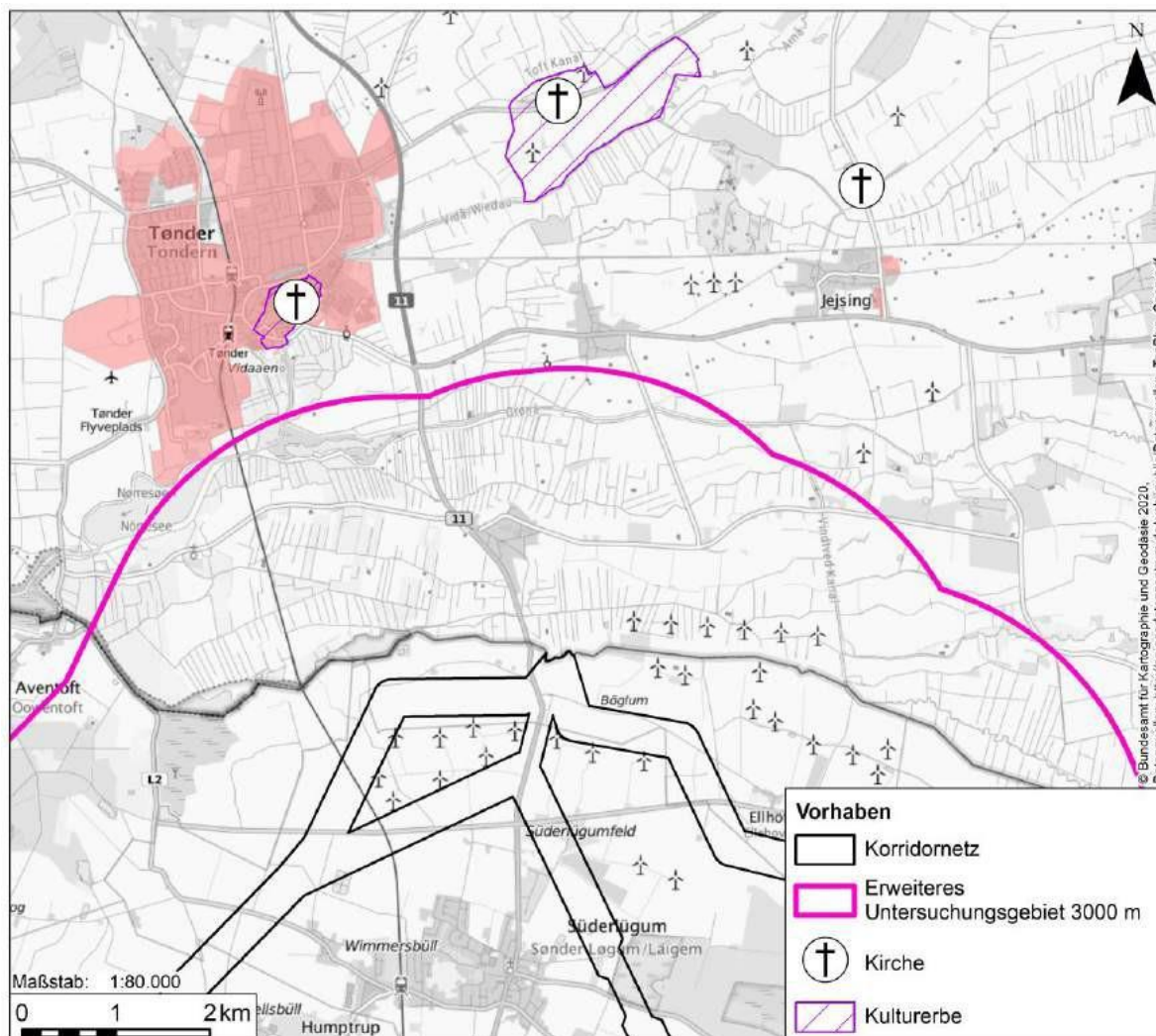
A.7.7 Miljøfaktor vand

En finder ligeledes ingen indgreb sted på overfladevand på dansk område ved det planlagte projekt. Sænkningen af grundvandsspejlet i mastområdet begrænser sig til, om overhovedet nødvendigt, til varigheden af byggeforanstaltningerne, og kun i de nærliggende områder omkring mastkonstruktionsstedet. Det uheldsbetingede punkt af skadestoffer som olie, smøre- og brændstoffer bliver forbygget via relevante foranstaltninger og opretholdelsen af en nødplan.

Dermed forventes der for miljøfaktoren vand ingen grænseoverskridende betydelige miljøpåvirkninger.

A.7.8 Miljøfaktor kulturel arv og øvrige materielle værdier

Da det på dansk område ikke er nødvendigt med noget jordarbejde i forbindelse med projektet, kan beskadigelser af arkæologiske monumenter og byggemonumenter udelukkes. I nærheden af grænseovergangsområdet er der i forhold til projektet igen kendte følsomme kulturmonumenter. Derudover befinder der sig indenfor en 3 km radius omkring grænseovergangsområdet ingen kirker eller andre høje monumenter. De nærmestliggende høje monumenter er kirken i den historiske bymidte i Tønder, som er over 4 km væk, eller en kirke i Emmerske, som er ca. 7 km væk.

Billede 47: Grænseoverskridende vurdering af miljøfaktor kulturel arv og øvrige materielle værdier

Betydelige grænseoverskridende påvirkninger på miljøfaktoren kulturel arv og øvrige materielle værdier på dansk territorie forventes ikke i forbindelse med projektet.

A.7.9 Miljøfaktor klima og luft

Byggebetingede udstødningsemissioner via anvendelsen af byggekøretøjer og -maskiner vurderes til at være meget ringe, og begrænser sig kun til byggefasen. Også påvirkninger på (mikro-) klimaet gennem projekter kan ikke forudses.

Betydelige påvirkninger på miljøfaktoren luft og klima på dansk territorie forventes ikke i forbindelse med projektet.

A.7.10 Sammenfatning af grænseoverskridende miljøpåvirkninger

Samlet set kan der gennem det her planlagte projekt udelukkes betydelige miljøpåvirkninger på dansk område for de fleste miljøfaktorer. Kun for miljøfaktoren dyr, helt præcist for træk- og standfugle er der mulige påvirkninger.

På grund af regelmæssige øst-vest-rettede overførsler af træk- og standfugle (først og fremmest af nordiske gæs, dværg- og sangsvaner) i den samlede grænseregion kan det føre til kollisioner for individer med den planlagte ledning, af dem som flyver fra deres overnatningsvand nord for grænsen til det sydligt liggende græsningsareal. På trods af en tydelig reducere af kollisionsrisici med jordkabelmarkeringer kan enkelte kollisioner, især ved dårlig synsbetingelser, ikke helt udelukkes.